

Problematika nozokomiálních pneumonií na ARO

Jaromíra Kratochvílová

XXIV. mezinárodní konference
Nemocniční epidemiologie a
hygiena
Brno 16. – 17. května 2017

Anesteziologicko-resuscitační klinika

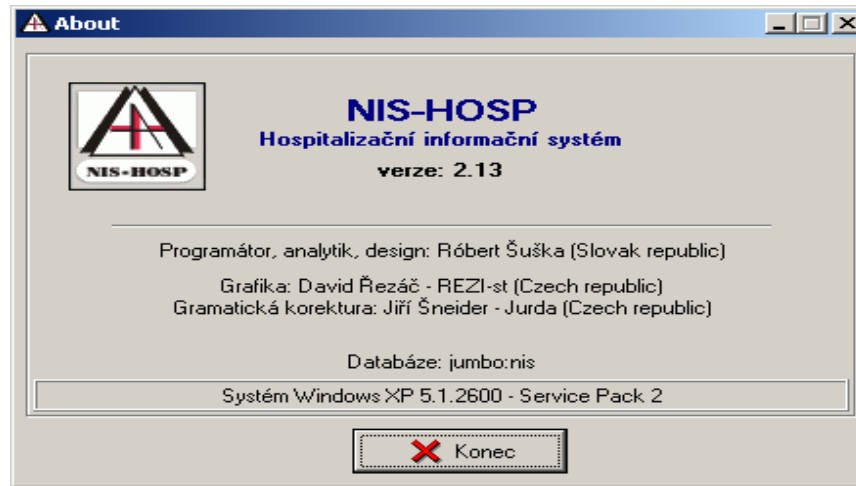
Přednosta Prof. MUDr. Vladimír Šrámek, Ph.D.
628 hospitalizovaných pacientů v roce 2016

Anesteziologicko-resuscitační klinika

Odborné zaměření

- 15 lůžek nejvyšší intenzivní péče
- 4 lůžka následné intenzivní péče
- vysokoprahový urgentní příjem se 3 lůžky
- Centrum pro léčbu bolesti s denním stacionářem
- Národní centrum pro diagnostiku maligní hypertermie
- anesteziologická ambulance
- ECMO centrum

- v NIS jsou uvedeny všechny výsledky, konzilia, operační protokoly, propouštěcí a překládové zprávy, ambulantní zprávy atd.
- po napsání a uložení propouštěcí či překládové zprávy, před administrativním ukončením hospitalizace, se vždy na monitoru objeví **dotaz na výskyt NI**
- během hospitalizace lze vložit hlášení NI kdykoliv

Výskyt NI na ARO - období pěti let

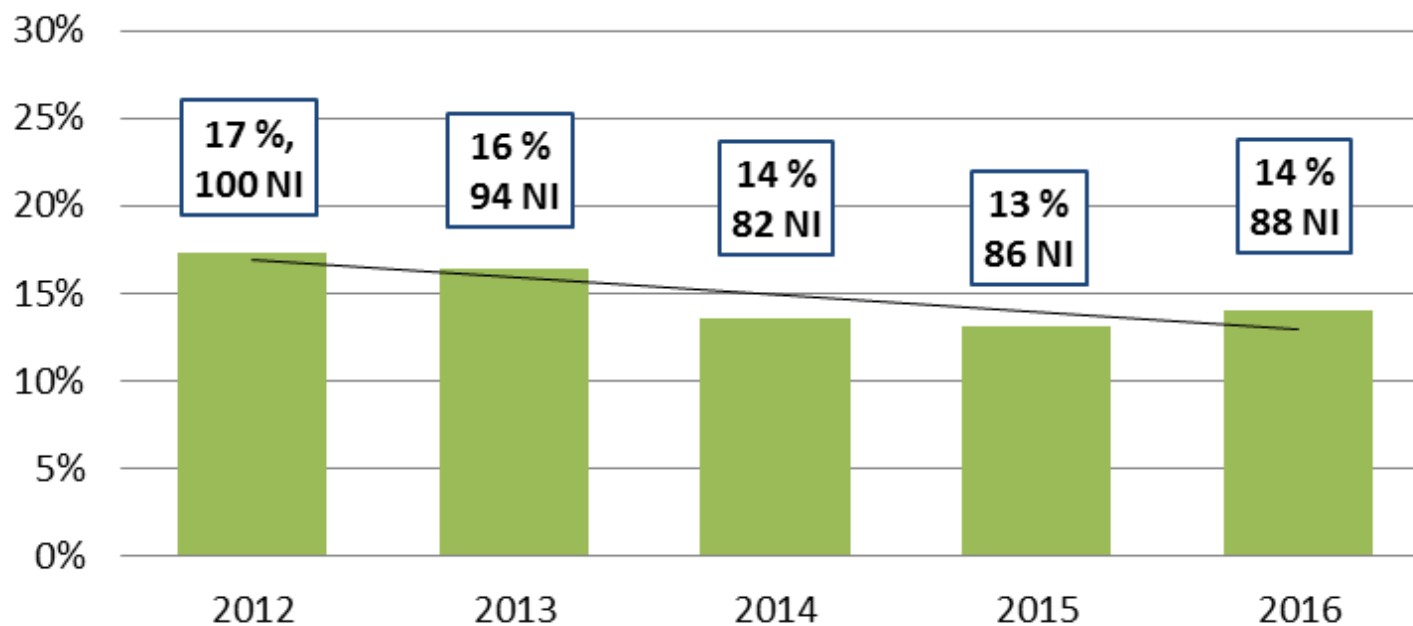

Počet hospitalizovaných	3 031
Počet NI	450
% NI	15

Meziroční srovnání

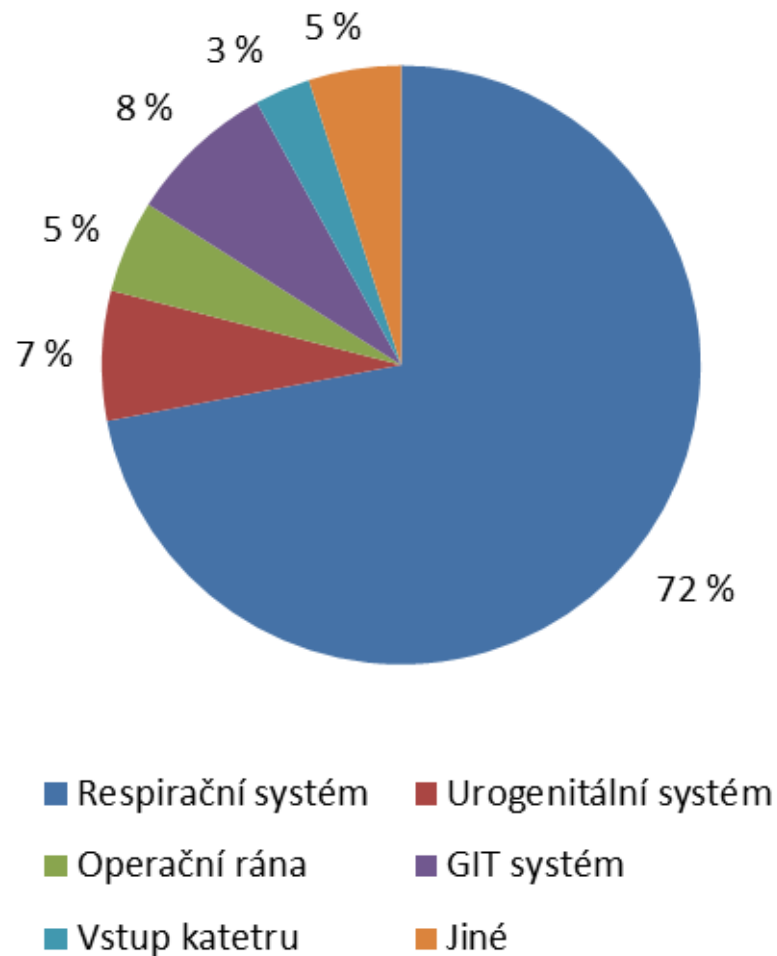

Trend výskytu NI na ARK v letech 2012 - 2016

Lokalizace nozokomiální infekce

Lokalizace NI	Počet	%
Respirační systém	389	72
GIT systém	42	8
Urogenitální systém	40	7
Operační rána	28	5
Vstup katetru	18	3
Jiné	25	5

Nozokomiální pneumonie

- představují **13 – 18 %** všech NI
- na pracovištích intenzivní medicíny jsou nejčastějšími NI vůbec - **až 50 %**
- jsou spojovány s vysokou úmrtností **20 – 50 %**
- prodloužení doby hospitalizace o **6 – 30 dní**
- zvýšení nákladů o **2 500 až 40 000 dolarů** na jednoho nemocného

Epidemiologická klasifikace

- **komunitní**
- **nozokomiální** - vzniklé v souvislosti s pobytem ve zdravotnickém zařízení
- pneumonie u imunokompromitovaných v etiologii se uplatňují i oportunní mikroorganismy

Ventilátorové pneumonie

- **časné** – vznikají do 4 dnů po přijetí/zavedení mechanické ventilace
jsou způsobeny komunitními mikroorganismy
mírnější průběh a lepší prognosa
- **pozdní** – vznikají za dobu delší než 5 dní
jsou způsobeny často nemocničními kmeny
s různou mírou rezistence

Patogeneze

- u kriticky nemocných jsou přirozené obranné mechanismy alterované nebo vyřazené z činnosti, dochází k snadné invazi mikroorganismů a vzniku zánětu
- infekce se dostane do plic nejčastěji **mikroaspirací** z kolonizovaného orofaryngu
- dále **inhalací** aerosolu obsahující mikroorganismy
- méně často hematogenně

Etiologie

- **časný typ**

Staphylococcus aureus, Streptococcus pneumoniae, Haemophilus influenzae

- **pozdní typ**

G- tyčky Pseudomonas aeruginosa, Acinetobacter baumannii, enterobakterie, klebsiely, Escherichia coli, enterobaktery

- v průměru u 25 % případů může být etiologie polymikrobiální

Rizikové faktory

Faktory ze strany pacienta (neovlivnitelné):

- mužské pohlaví
- orofaryngeální / gastrická kolonizace
- popáleniny / termické poškození
- těžké komorbidity / imunosuprese
- poruchy vědomí / koma
- poranění hlavy, neurochirurgický zákrok
- vysoký věk (nad 65 let)
- sinusitis, CHOPN
- multiorgánové selhávání
- tracheostomie
- thorako-abdomiální operace

Rizikové faktory

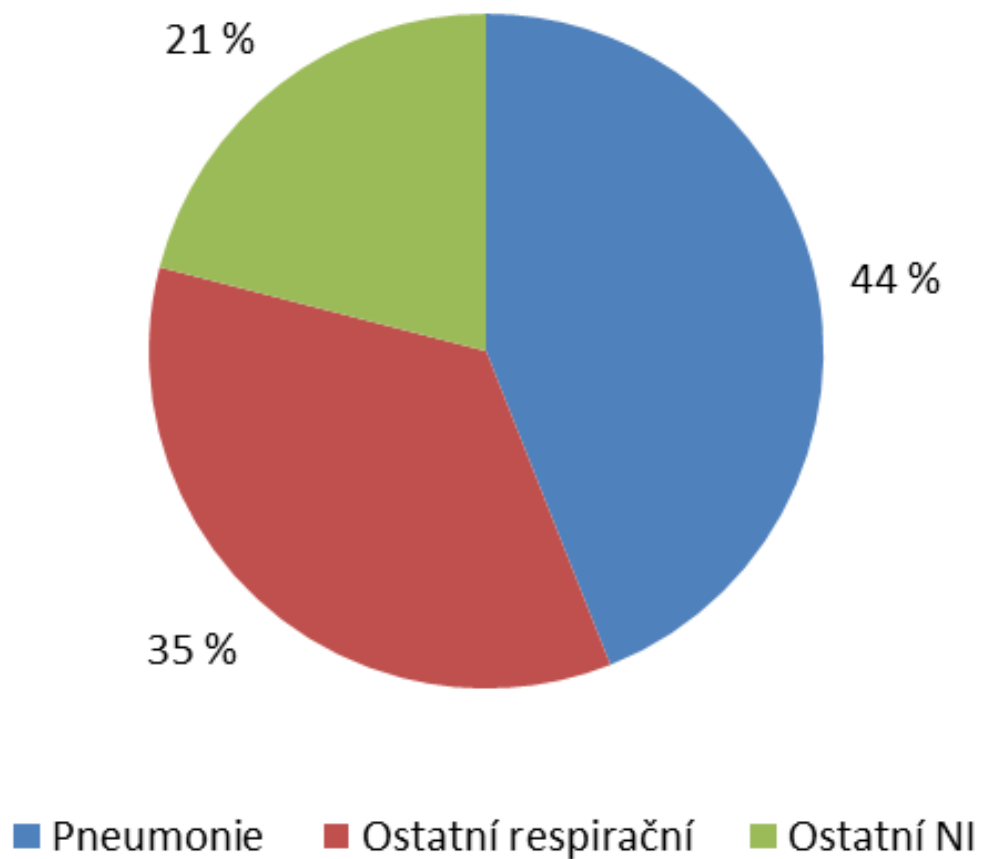

Faktory ze strany hospitalizace (ovlivnitelné):

- urgentní intubace
- reintubace
- poloha v leže na zádech / sedativa
- nazogastrická sonda
- kontaminace pomůcek pro umělou ventilaci
- častý transport pacienta
- bronchoskopie
- dilatace žaludku
- nízký tlak v tracheální manžetě
- počet ventilovaných dní / délka pobytu na JIP

Nozokomiální infekce na ARK

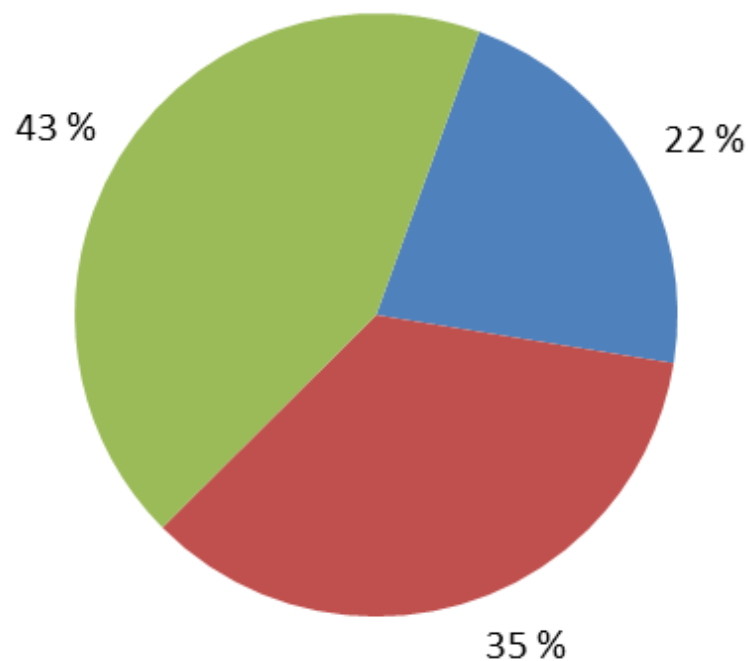

NI respiračního traktu

Místo infekce	Počet	%
Ventilátorové pneumonie	17	22
Pneumonie ostatní	27	35
Jiné	33	43

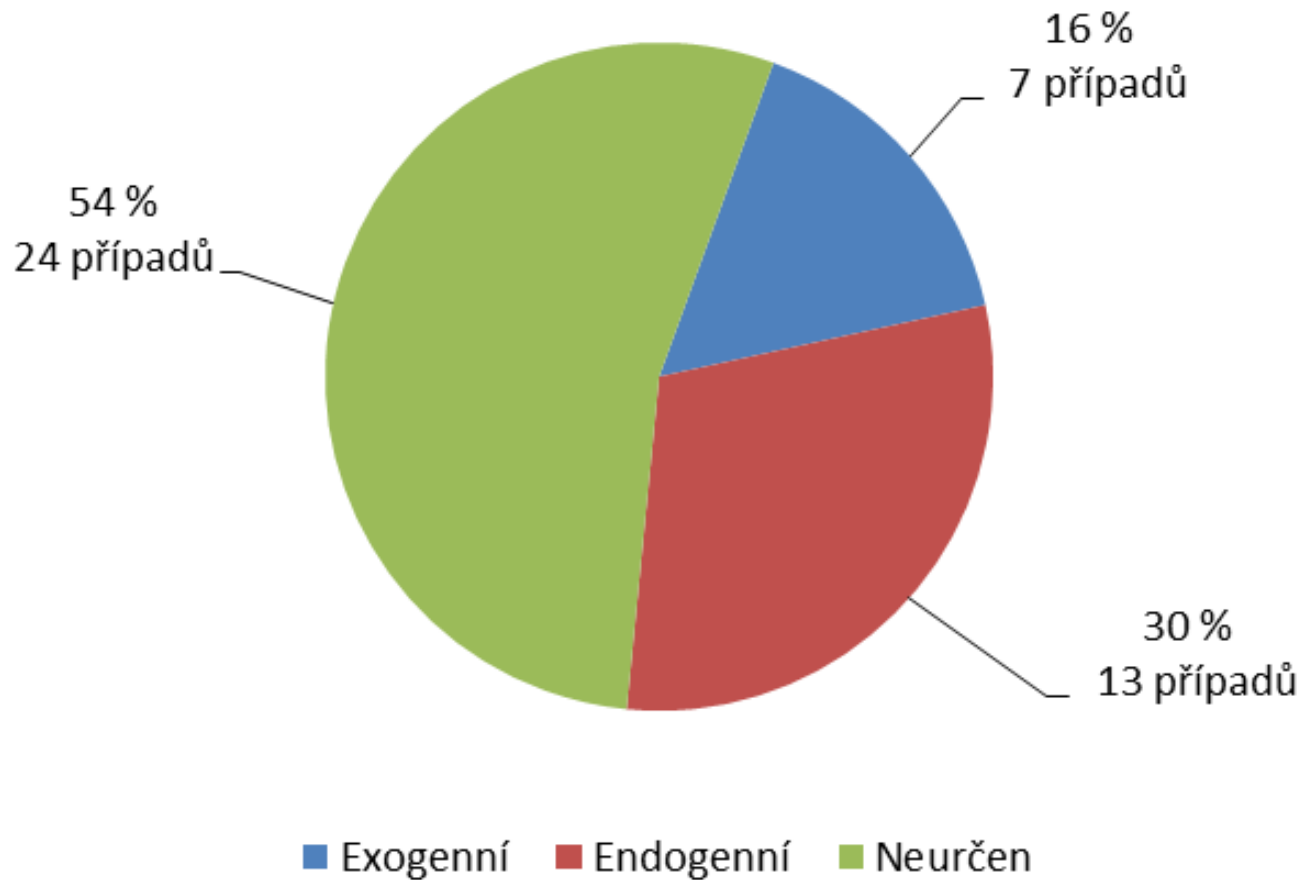

■ Pneumonie - VAP   ■ Pneumonie - ostatní   ■ Jiné

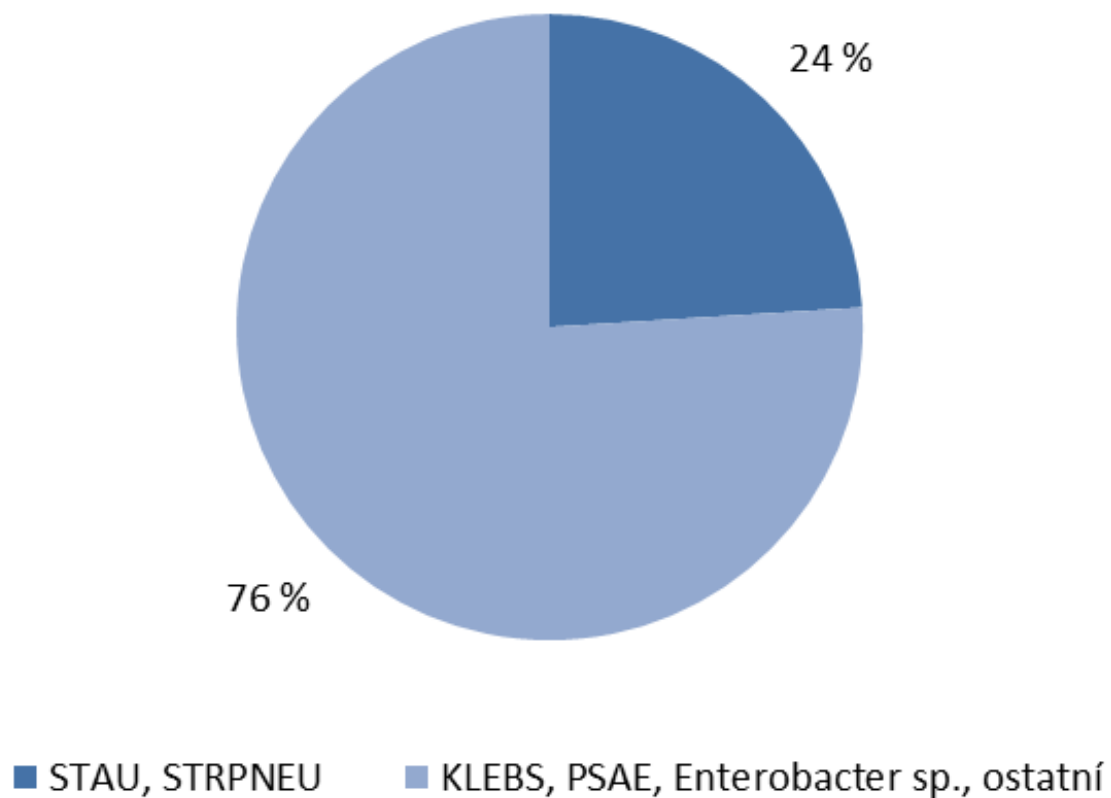
Původ pneumonií na ARK

Etiologie pneumonií

Souhrn

- NI vznikla u **15 %** hospitalizovaných
- u dlouhodobě hospitalizovaných průměrně **12 dní**
- převážně pacienti vysokého věku průměr **64 let**
- nejčastější lokalizaci je respirační trakt v **87 %**
- nejčastější původci NI:
Klebsiella (23 %) a **STAU** (13 %)

Souhrn

- Pneumonie se podílela na NI respiračního traktu v **57 %**
- NI respiračního traktu byly vyvolány nejčastěji **Klebsielou**
- Hlavními predispozičními faktory nozokomiální pneumonie jsou UVP a TS
- hospitalizace pacientů se prodloužila v důsledku NI **celkem o 180 dnů za 1 rok**

Kazuistika

Anamnéza a průběh hospitalizace

- 20letý muž byl nalezen ve sprše VŠ kolejí v bezvědomí, 10 minut laická KPR, ZZS 1x defibrilace, nejasná doba do pomoci
- přijat na ARO, vyloučena koronární příhoda, plicní embolie, intrakraniální příčina bezvědomí, pravděpodobně maligní arytmie
- na ARO zahájena komplexní resuscitační péče – UPV, algosedace, terapeutická hypotermie, orgánová podpora, tracheostomie
- 3. den po přijetí febrilie, hnisavé sputum, na rtg infiltrace plic, kultivačně STAU, ATB terapie Meronem, Tazocin
- postupně snižována ventilační podpora, odpojen od ventilátoru, zpočátku závažná kvalitativní porucha vědomí, dysfagie, nespolupráce, vážne mobilizace, epizody psychomotorického neklidu s nutností i.v. antipsychotické terapie, zjištěna paréza n. recurrens l.dx.
- dále postupně výrazné zlepšení, orientován, spolupracuje rehabilituje do chůze v chodítku
- po 28 dnech hospitalizace na ARO přeložen na arytmiologickou JIP kardiologické kliniky

Kazuistika

Anamnéza a průběh hospitalizace

- na arytmologickou JIP byl přijat k došetření etiologie – byla provedena magnetická rezonance srdce, ajmalinový test, EKG na pozdní potenciály, monitorování EKG, genetické vyšetření – příčina nebyla zjištěna
- během hospitalizace byl implantován defibrilátor
- 10. den hospitalizace na JIP zjištěna kolonizace MRSA, a to krk a moč, zahájena dekolonizace přípravky řady Prontosan a Prontoderm
- hospitalizace dále komplikována vznikem dekubitu v sakrální oblasti, vykultivován MRSA
- rehabilituje, schopen chůze po pokoji
- po 34 dnech hospitalizace na JIP přeložen na rehabilitační oddělení
- na rehabilitačním oddělení pokračováno v dekolonizaci MRSA, sakrální dekubit zhojen
- pokračuje v rehabilitaci, schopen chůze bez pomůcky, zvládá terén i schody, celkově přetrvává snížení výkonnost
- po 10ti dnech hospitalizace na rehabilitačním oddělení byl pacient na vlastní žádost propuštěn domů
- **Celkem hospitalizován ve FN 72 dní.**

Kazuistika

Nozokomiální infekce

- **Ventilátorová pneumonie časná**
agens: *Staphylococcus aureus*
- **Kolonizace MRSA - krk, moč a sakrální dekubit**

Terapie

Meronem, Tazocin, dekolonizace MRSA přípravky Prontoderm, Prontosan

Predispoziční faktory pro vznik NI

ventilátor, tracheostomie, centrální žilní katétr, periferní žilní katétr, močový katétr, implantace defibrilátoru, dlouhodobá hospitalizace, bezvědomí

Děkuji Vám za pozornost!

Kontakt:

jaromira.kratochvilova@fnusa.cz

Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně
Pekařská 53, Brno 656 91
Česká republika

Tel: + 420 543 181 111

www.fnusa.cz

